

Tartalomjegyzék

Bevezetés

1. Szuhakálló település gazdasági helyzetét alapvetően befolyásoló körülmények

1.1. A kormány gazdaságpolitikai célkitűzései

1.2. A kormány fejlesztési irányai

2. Szuhakálló település gazdasági helyzete és a várható változások

2.1. A vagyoni helyzet

2.2. A pénzügyi helyzet

2.3. A költségvetés főbb szerkezete és a várható tendenciák

2.4. A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése

2.5. Folyamatban lévő beruházások, fejlesztések

3. A különböző szintű fejlesztési, szolgáltatási, illetve egyéb programokkal kapcsolatos érintettség

4. A gazdasági program

4.1. Fejlesztési elképzelések

- Ipar

- Idegenforgalom

- Infrastruktúra

4.2. Munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése

- Általános foglalkoztatást segítő célok és feladatok

- Közmunkások foglalkoztatása

4.3. A településfejlesztési politika célkitűzései

- A településfejlesztés széles nyilvánossága

- A településfejlesztés átgondoltsága

- A településrendezési terv

- Felkészülés a pályázatokra

- Településfejlesztési célok

4.4. Az adópolitika célkitűzései

- A helyi adókkal kapcsolatos adópolitikai célkitűzések

- Egyéb adókkal, adó jellegű bevételekkel kapcsolatos adópolitikai célkitűzések

4.5. Az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldások

- Közigazgatás

- Az épített és természeti környezet védelme

- A lakás és egyéb önkormányzati helyiség gazdálkodás

- A vízrendezés és csapadékvíz elvezetés

- A csatornázás

- A köztemető fenntartás

- A helyi közutak és közterületek fenntartása

- A helyi tömegközlekedés

- A köztisztaság és településtisztaság fenntartása

- A helyi tűzvédelem

- A közbiztonság helyi feladatainak ellátása

- Közreműködés a helyi energiaszolgáltatásban

- Közreműködés a foglalkoztatás megoldásában

- Gondoskodás az óvodáról, az alapfokú nevelésről, oktatásról

- Gondoskodás a szociális ellátásról

- Gyermekek- és ifjúsági feladatokról való gondoskodás

- Közösségi tér biztosítása, valamint a közművelődési tudományos művészeti tevékenység és a sport támogatása
- A nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítésének biztosítása
- Egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése

4.6. Befektetés támogatási politika célkitűzései

4.7. Település üzemeltetési politika célkitűzései

5. A gazdasági program megvalósításának pénzügyi mérlege

5.1. Kiadások

5.2. Bevételek

Bevezetés

A gazdasági program elkészítésére Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ban meghatározottak alapján kerül sor.

A gazdasági program elkészítésének célja, hogy az Önkormányzat Képviselő-testülete a ciklusának időtartama alatt egy **egységes, előre meghatározott célrendszer** szerint működjön, fejlődjön.

A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szólhat.

A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten határozza meg mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok figyelembevételével – a megyei térségi koncepciókhoz illeszkedve – az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A képviselő-testület a jelen gazdasági programban meghatározottakat figyelembe veszi minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél, különös tekintettel az éves költségvetési rendeletek elkészítése és összeállítása során.

A Képviselő-testület kinyilatkoztatja, hogy a jelen gazdasági programban meghatározottakat alkalmazni kell minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél, az éves költségvetési rendeletekről, az éves és éven túli kötelezettség-vállalásokról szóló döntéseknél.

A gazdasági program összeállítása során az alábbiak kerültek figyelembevételre:

- a Képviselő-testület és a polgármester elképzelései;
- az Önkormányzat lakossága által megfogalmazott elképzelések, igények,
- az Önkormányzat jelenlegi, illetve várható pénzügyi helyzete.

A célkitűzések megvalósításakor a Képviselő-testületnek ügyel arra, hogy az egyes elképzelések úgy valósuljanak meg, hogy azok a legfőbb célként meghatározottakat segítsék, járuljanak hozzá a részcélok megvalósításához.

A gazdasági programban meghatározott célok eléréséhez a képviselő-testületnek az alábbiakra kell koncentrálnia:

- a célkitűzések egymásra épülő megvalósítására,
- a szükséges anyagi források és eszközök megteremtésére.

Az anyagi eszközök megteremtéséhez nem elegendő az évről-évre keletkező források (pl. állami támogatás, helyi bevételek) megléte, hanem szükség van:

- a pályázati lehetőségek felkutatására és kiaknázására,
- az önkormányzat sajátosságaira támaszkodva új lehetőségek keresésére,
- a meglévő források nagyobb mértékű kihasználására.

A jelen gazdasági programban meghatározott célok, elképzelések megvalósításához a Képviselő-testületnek biztosítani kell a **szükséges anyagi eszközöket**, valamint vagyont.

A programban minden célkitűzéshez, felsoroláshoz megadásra kerül a célfokozat, mely a következő lehet:

- mindenképpen megvalósítandó (jele: **MM**)
- kedvező körülmények között megvalósítandó (jele: **KM**)
- megvalósítható (jele: **M**)

Helyzetelemzés

Szuhakálló, Borsod-Abaúj-Zemplén megye észak-nyugati részén, a Borsodi-dombság keleti peremén, a Szuha-patak völgyében: Miskolctól, a megyeszékhelytől, mintegy 35 kilométerre, és Kazincbarcika városától alig 5 kilométerre fekszik, területe a Sajó-völgy kistáj részét képezi. A kistáj területe 180 km².

Szuhakálló település közigazgatási határa a Sajó folyó bal partján húzódik.

A település **közigazgatási területe** 694,1 hektár, ebből 626,8 hektár külterület és 67,3 hektár belterület.

Az Önkormányzat a Kazincbarcikai Járáshoz tartozik (A járások kialakításáról, valamint egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról 2012. évi XCIII. törvény és a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról 218/2012. (VIII. 13.) Korm. rendelet)

Szuhakálló község **lakosainak száma 2014. december 31-én 1.039 fő**, csökkenő tendenciát mutatva. A település lakosságának belül magas a **munkanélküliek (84 fő)** és az inaktív korú lakosság **(391 fő)** aránya.

A lakosság kor szerinti összetétele sem kedvező, hiszen egyre magasabb a 60 éven felüliek aránya. A település lakosságszáma 2014. december 31-én: 1039 fő, melyből 491 fő férfi és 548 nő.

A lakosság korcsoportos megoszlása:

Év	Fő
0-2	29
3-5	25
6-14	109
15-18	50
19-60	598
61-	228

A lakosság fokozatos öregedése mellett, kevés a helyben maradó és családot alapító fiatal, jöllehet a község infrastrukturális ellátottsága jónak mondható.

Szuhakálló lakosainak 98,8%-a magyarnak vallja magát, a nemzetiségi kötődés tekintetében azonban, a 2011. évi népszámlálási adatok alapján Szuhakálló községben **a cigány (roma) nemzetiséghez** tartozó személyek száma **101 fő (9,6%)**

A település **népesség, népmozgalmi összehasonlító** mutatói **negatív tendenciákat** mutatnak a KSH községre közölt adatai alapján (Szuhakálló törzskönyve):

Ezer lakosra jutó		
	élveszületés	5,1
	halálozás	11,3
	természetes szaporodás, illetve fogyás	-6,2
	belföldi vándorlási különbözet	-27,7
Száz lakosra jutó válás		50,0

Ezek a **mutatók** összehasonlítva a járási, megyei (ezeken belül városi- és községi mutatókkal) sajnálatos módon **szignifikánsan rosszabbak**. A legszembetűnőbb a **belföldi elvándorlási különbözet**, amely valamennyi összehasonlító adatnál a -4,3 és a -7,8 közötti tartományban mozog, szemben a Szuhakállóra kimutatott -27,7. A **2011. évi** bázis adatokhoz képest, a **2013. évi** adatok valamennyi területen (a halálozás kivételével) **negatív előjelű eltérést** mutatnak.

A település mindazon nehézségekkel szembesül, melyek a térséget jellemzik. Az aktív korú lakosságból **magas az álláskeresők**, a különböző **rendszeres szociális ellátásban** részesülők aránya.

A község közlekedési kapcsolatai mind a 35 km-re fekvő megyeszékhely - Miskolc, mind Szlovákia felé kiválóak. Miskolcra a településre a 26. sz. főútvonalon Kazincbarcika határáig haladva előbb Múcsony felé elkanyarodva a 2605. sz. összekötő úton, majd a településen észak-nyugat felé a 2606. sz. útra hajtv juthatunk.

A település elhelyezkedése miatt a közúton rendkívül **nagy az átmenő forgalom**, mely részben a személyszállításból, részben pedig a teherszállításból tevődik össze. A térség idegenforgalmi szempontból kiemelt látványosságai Aggtelek és Jósvafő, melyek megközelítése részben szintén a községen keresztül történik.

A községben élők jellemzően az **autóbusz közlekedést, saját jármű használatát** veszik igénybe, mert vasúti közlekedés nincs.

Szuhakálló község a Kazincbarcikai Járáshoz tartozik, mely a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet szerint, a járások komplex mutatóin alapuló **kedvezményezettségi sorrendben a 96. helyen** szerepel, besorolása pedig **„kedvezményezett járás”**.

Szuhakálló község a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről szóló 240/2006. (XI. 30.) Korm. rendelet szerint, az országos átlagot **legalább 1.75-szörösen meghaladó munkanélküliségű települések** közé tartozik.

2015. január 20-án, a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat nyilvántartása szerint a községben élő **702 fő munkavállaló** korú személyből, **84 fő volt nyilvántartott álláskereső** személy.

A gazdasági válság hatásai számosítható, kimutatható módon rendkívül hátrányosan érték a község lakosságát. Egyrészt munkahelyek megszűnésével **növekedett az állásukat elvesztő álláskeresők száma**, másrészt nőtt a tanulmányait befejező, **pályakezdőként elhelyezkedni nem tudó** fiatalok száma.

A térségben, Szuhakálló közvetlen környezetében **jelentős munkahelyteremtés nem valósult meg**. Az önkormányzat által szervezett közfoglalkoztatás – annak ellenére, hogy az évente folyamatosan, nagy létszámú munkanélkülinek biztosított, akár hónapokon keresztül is kereseti lehetőséget – nem jelentette és nem is jelentheti a probléma megoldását.

Az önkormányzat lehetőségeinek határai között, törekszik egy minél **élhetőbb község** kialakítására, ahol a **közzolgáltatások** széles köre, magas színvonalon elérhető a lakosság számára. 1991-től számos nagy beruházás valósult meg a községben. Megújultak útjai, közterületei, közterei, intézményei. A szennyvízcsatorna-hálózat kivételével valamennyi infrastruktúra elérhető a településen.

A település **intézményi ellátottsága** a megyei átlaghoz képest jónak mondható, ugyanis az egészségügyi alapellátásokat biztosító szolgáltatásokkal (háziorvosi alapellátás, körzeti védőnői szolgálat, 1-8. osztályos általános iskolával (tornateremmel); napközi otthonos óvodával, postahivatallal, önkormányzati hivatallal rendelkezik.

2013. január 1-je, jelentős változást hozott a **magyar közoktatás életében**. Ettől az időponttól - az óvodák kivételével - **állami fenntartásba** kerültek az oktatási intézmények. Szuhakálló esetében ez a Kazincbarcikai Pollack Mihály Általános Iskola Gárdonyi Géza Tagiskoláját érintette.

Az önkormányzati fenntartó szerepét az állam, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) vette át. Az intézmény alkalmazottait a KLIK foglalkoztatja, mely elsősorban a járási tankerületeken keresztül egységes szakmai irányítást jelent. Mivel Szuhakálló 3000 fő alatti település - a KLIK biztosítja a **működés feltételeit is**.

Szuhakálló 2006. évtől intézményfenntartó társulás keretei között gondoskodott az általános iskolai közoktatási-, köznevelési feladat ellátásáról. A társulási formához kapcsolódó állami- és kistérségi támogatásoknak, a jó fajlagos mutatóknak és a társulási megállapodásnak köszönhetően 2006-2013. években **önkormányzati anyagi szerepvállalást az intézmény fenntartása nem igényelt**, sőt az önkormányzat több esetben jutott milliós nagyságrendű **anyagi előnyhöz** a fenntartási forma által. Így az állami feladatellátás miatt, az **önkormányzati kiadások csökkenéséről nem lehet beszélni**.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) rendelkezései szerint, a törvény hatálybalépése előtt kötött önkormányzati társulási megállapodásokat a képviselő-testületeknek **2013. június 30-áig felül kellett vizsgálni** és az új szabályozásnak megfelelően kellett módosítani.

Kazincbarcika város az **óvodai intézményfenntartó társulás helyett**, felajánlotta a **feladat-ellátási szerződés** keretein belüli együttműködést, a **társulás közös megegyezéssel történő megszüntetésével**. A képviselő-testület a feladat-ellátási szerződést és a társulás megszüntetését a 62/2013.(X.3.) határozatával hagyta jóvá.

A feladat-ellátási szerződés alapján, az önkormányzat valamennyi **fenntartói, irányítói jogszultsága** - de **kötelezettsége is** - **megszűnt**.

Szuhakálló, Vadna, Sajóivánka és Sajóalgóc községi Önkormányzatok Képviselő-testületeinek határozatai alapján, - a megváltozott jogszabályi környezet feltételeinek megfelelően - 2013. január 1-jével létrejött a **Szuhakállói Közös Önkormányzati Hivatal** (a továbbiakban: Hivatal), melyhez 2015. január 1-jével csatlakozott Dédestapolcsány község önkormányzata.

A közös önkormányzati hivatal létrehozásával a társuló Önkormányzatok valamennyi érintett településen biztosítani kívánják az igazgatási munka folyamatos ellátásához, az önkormányzat működésével, valamint a polgármester vagy a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátásához, az önkormányzatok egymás közötti, valamint az állami szervekkel történő együttműködésének

összehangolásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket. A nem hivatali székhely településeken – Vadnán, Sajógalgócon és Sajóivánkán, valamint Dédestapolcsányban – a fenti feladatok ellátását az állandó kirendeltség biztosítja.

A **szociális alapszolgáltatások** körében az önkormányzat biztosítja az étkeztetést, társulás keretében a gyermekjóléti, családsegítő szolgálatot, házi segítségnyújtást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, éjjeli menedékhely-nappali melegedőt.

A község **infrastrukturális** fejlettsége jó. A lakásállományból (396 db) a vezetékes **ivóvízhálózatba** bekapcsolt ingatlanok száma 339, a vezetékes **gázellátással** rendelkező lakások száma 262 db. A **közutak** állapota megfelelő, 100 %-a, aszfaltozott. Ugyanakkor az utak többségének minősége – mind az önkormányzati-, mind az állami tulajdonban lévők esetében – kívánni valót hagy maga után. A szervezett **kommunális szilárd hulladék** gyűjtése, kezelése 100 %-ban megoldott.

Szuhakálló Községi Önkormányzat 2011-2014. évre vonatkozó Gazdasági Programjában meghatározott fejlesztési célok megvalósulása:

Megvalósult	Elmaradt	Részben valósult meg
Járdaépítés	Települési szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése	Csapadékvíz-elvezető rendszer építése, felújítása
Honlap fejlesztése, üzemeltetése	Építési telkek és ehhez kapcsolódva új utcák kialakítása	Belterületi közutak felújítása
Közfoglalkoztatásban való részvétel	Temető létesítményeinek felújítása, építése, köztemető kialakítása	Közvilágítás korszerűsítése
Köztisztasági, település-tisztasági tevékenység	Fiatalok szabadidős tevékenységéhez, szórakozási lehetőségéhez a feltételek megteremtése, idők napközi otthonának kialakítása (többfunkciós építmény)	Alapellátást biztosító intézményeknek helyet adó ingatlanok felújítása, fejlesztése
Közbiztonság javítását célzó intézkedések (Polgárőrség létrehozása, működésének támogatása)	Helyi iparterület kijelölése, fejlesztése, vállalkozók támogatása	
	Település idegenforgalmi, turisztikai fejlesztése	
	Település rendezési terv felülvizsgálata, aktualizálása	

1. Szuhakálló község gazdasági helyzetét alapvetően befolyásoló körülmények

1.1. Befolyásoló körülmények:

- a kormányzat gazdaságpolitikája,
- a megyei, ezen belül a járási területfejlesztési operatív program,
- nemzeti és EU-s pályázati források,
- a település adottságai, a lakosság összetétele, igényei,
- az önkormányzat vagyoni helyzete, jelenlegi, illetve várható pénzügyi kondíciói,
- a képviselő-testület javaslatai,
- a településen működő intézmények és szervezetek elvárásai.

1.2. A kormány gazdaságpolitikai célkitűzései, fejlesztési irányai

A kormány fejlesztési elképzelései kihatnak az Önkormányzat fejlesztési elképzeléseire is.

A kormány a fejlesztési irányelveit az új energiapolitika, a vidékfejlesztés, a területfejlesztés, a növekvő foglalkoztatás témakörében határozta meg, mely fejlesztési irányok kihatnak az önkormányzatok fejlesztési elképzeléseire is.

A kormányprogram szerint a fejlődés húzóágazatai:

- területi operatív program, KEHOP,
- az üzleti- és kereskedelmi szolgáltatás,
- az idegenforgalom és falusi turizmus.

2. Szuhakálló község gazdasági helyzete és a várható változások

2.1. A vagyoni helyzet

Az Önkormányzat vagyona a 2014. évi zárómérleg alapján **460.168.000** forint. 2010-ben a vagyon nagysága **342.694.000** forint volt.

A vagyon nagysága az elmúlt 4 évben növekedést mutat, a **pályázati támogatásból megvalósított fejlesztéseknek** (ÉMOP-3.1.3-11-2012-0038 jelű, „Útfelújítás és járdaépítés Szuhakálló községben” (aktiválási érték: 45.614 E Ft) , az ÉMOP-2011-3.2.1/D kódszámú pályázati kiírás keretében megvalósuló „Szuhakálló Község környezetbiztonságának növelése, az ár- belvíz és helyi vízkár veszélyeztetettségének csökkentése, a további káresemények megelőzése céljából” (aktiválási érték: 65.146 E Ft), a Start-munkaprogram támogatásából és az önkormányzati saját forrásból végrehajtott beszerzéseknek köszönhetően.

Az önkormányzati vagyon szerkezete a következő:

Vagyonelem megnevezése	Ingtalan db száma	Az összes vagyonból a vagyon értéke (E Ft)
Forgalomképtelen törzsvagyon (nem értékesíthető, nem terhelhető, a kötelező feladatok ellátását biztosító vagyon)	158	158782
Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon (meghatározott feltételekkel értékesíthető, illetve megterhelhető vagyon)	44	164885
Egyéb (forgalomképes vagyon, amely szabadon értékesíthető és megterhelhető)	58	113617

Szuhakálló Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az önkormányzat közép- és hosszú távú **vagyongazdálkodási tervét** a 32/2013.(IV.18.) határozatával fogadta el, a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (továbbiakban: Nvtv.) 9. § (1) bekezdése értelmében.

A jogszabályi előírásainak eleget téve az elkészített **vagyongazdálkodási terv** tartalmazza többek között a hasznosítás formáit, a vagyon értékesítését, bérlet útján történő hasznosítását, valamint a vállalkozás folytatásával történő vagyonhasznosítást.

A közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervben foglaltak

- az önkormányzat vagyonáról, a vagyongazdálkodás szabályairól szóló önkormányzati rendelet,
- valamint a magasabb szintű jogszabályokban előírtak alapján fogalmazzák meg a közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási koncepciót.

A vagyongazdálkodási terv alapvető **célkitűzései:**

- a biztonságos feladatellátás feltételeinek megteremtése,
- kiszámítható és átlátható gazdálkodás,
- pénzügyi egyensúly biztosítása,
- a vagyon értékének megőrzése, növelés,
- a vagyon piacororientált bérbeadásának biztosítása,
- a vagyonelemek piaci értéken történő értékesítése,
- a gazdaságosan nem hasznosítható ingatlanok értékesítése.

Szuhakálló község Önkormányzata vagyonáról és vagyongazdálkodásáról szóló 7/2013. (IV.22.) önkormányzati rendeletében meghatározza az önkormányzati vagyon csoportosítását, rendelkezik a vagyon feletti tulajdonosi jogok gyakorlásáról, hatáskörökről. A rendelet tartalmazza a vagyon hasznosításának, értékesítésének szabályait.

A **közterületek használatáról szóló 10/2006.(VI.22.) önkormányzati rendelet** szabályozza a közterületek rendeltetéstől eltérő használatát, meghatározza a közterület használati szerződések feltételeit, valamint megállapítja a közterület használati díjakat.

A vagyongazdálkodás alapelveinek meghatározása vagyonelemek szerinti csoportosításban

1. Forgalomképtelen törzsvagyon

A Nvtv. meghatározza a **forgalomképtelen törzsvagyon** körébe tartozó vagyonelemek csoportját:

a. kizárólagos tulajdonban lévő dolgok, (a helyi közutak és műtárgyaik, az önkormányzat tulajdonában álló terek, parkok)

b. a törvényben vagy helyi önkormányzati rendeletben nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyon. Az önkormányzat vagyonrendelete **nem sorolt vagyont a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyon** körébe.

A forgalomképtelen törzsvagyont meg kell tartani és megfelelő fenntartásáról, karbantartásáról folyamatosan gondoskodni kell.

A forgalomképtelen törzsvagyon felett a rendelkezési jog gyakorlását jogszabály feltételhez köti. A törzsvagyon forgalomképtelen része – az Nvtv-ben meghatározott kivételekkel – nem idegeníthető el, vagyonkezelői jog, jogszabályon alapuló használati jog vagy szolgálat kivételével nem terhelhető meg, azon osztott tulajdon nem létesíthető.

Az éves vagyongazdálkodási irányelvek meghatározásakor, a költségvetés elfogadásakor tételesen vizsgálni kell, hogy melyek azok a vagyontárgyak ahol a besorolás indoka fennáll, avagy a körülmények változása folytán szükséges a besorolás megváltoztatása.

A **forgalomképtelen törzsvagyon** körébe tartozó főbb ingatlanok: a Községháza; intézmények: Zöld Titkok Kastély Tagóvoda; Gárdonyi Géza Tagiskola, Orvosi rendelő, továbbá a közterületek és utak-hidak.

2. Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon

A törzsvagyon további része az a vagyonelem, amelyet törvény vagy önkormányzati rendelet **korlátozottan forgalomképes vagyonként** állapít meg, és amely esetében törvényben vagy önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek szerint lehet rendelkezni.

A korlátozottan forgalomképes körbe sorolt közművek, intézmények és középületek esetében biztosítani kell a vagyonmegóvást, a vagyon értékmegőrző fenntartását és hasznosítását a közfeladat, valamint a kötelező és önként vállalt feladatok fellátásnak biztosítása céljából.

Az Önkormányzat közép- és hosszú távú célkitűzése az önkormányzati tulajdonban maradó ingatlanvagyonnak a korábbi évek gyakorlatának megfelelő tervszerű felújítása, ezáltal értékének növelése.

A vagyon hasznosítása történhet a vagyontárgy használatba adásával, illetve bérbeadásával, valamint vállalkozási tevékenység folytatásával. Mindezeket az önkormányzat kötelező feladatának veszélyeztetése nélkül kell folytatni.

Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon körébe tartozó főbb vagyonelemek: karbantartótelep és műhely, Bajcsy Zs. u.18 sz. alatti üzlethelyiség, Kossuth u.5.sz. alatti ingatlan.

3. Üzleti vagyon

A forgalomképes üzleti vagyonnal az Önkormányzat – a jogszabályokban meghatározott keretek között – szabadon rendelkezik.

A forgalomképes vagyon hasznosítása történhet elidegenítéssel, valamint használatba adással, bérbeadással, illetve vállalkozási tevékenység folytatásával.

A forgalomképes vagyon körébe tartoznak a következő ingatlanok: külterületi földterületek illetve a következő más vagyon: pénzeszközök; kis- és nagyértékű tárgyi eszközök, gépek, berendezések, felszerelések.

Az önkormányzati vagyon hasznosításának alternatívái:

A nemzeti vagyon alapvető rendeltetése a közfeladat ellátásának biztosítása, hasznosításának célja a kötelező és önként vállalt feladatok hatékony és eredményes ellátása.

A hasznosítás formái:

1. A feladatok ellátásához nem szükséges vagyon elidegenítése (kivéve építési telek értékesítés).
2. A vagyon használatba adása, bérbeadása.
3. Önkormányzati vagyontárgyakkal esetlegesen vállalkozási tevékenység folytatása

A vagyonhasznosítás során követendő elveket, szabályokat az önkormányzat közép- és hosszútávú vagyongazdálkodási terve és vagyonrendelete részletesen meghatározza.

A vagyon vagyonelem szerinti megoszlása kedvezőtlen, mert nagy a forgalomképtelen, illetve a korlátozottan forgalomképes vagyon aránya. Mivel valamennyi a forgalomképtelen, illetve a korlátozottan forgalomképes vagyon önkormányzat kötelező és egyéb feladatot lát el, forgalomképesé tételükre, s ezáltal mobilizálható, hasznosítható önkormányzati vagyonrész kialakítására nincs lehetőség. A forgalomképes ingatlanok többsége pedig, jellegüknél fogva nem piacképesek, bevétel-célú hasznosításukra, szinte semmilyen lehetőség nem kínálkozik.

2.2. A pénzügyi helyzet

Az Önkormányzat pénzügyi, likviditási helyzetét az elmúlt öt évben az alábbiak jellemezték:

- Az Önkormányzatnak a fizetőképessége fenntartásához külön állami támogatást kellett igénybe vennie, mely az önhibáján kívül hátrányos helyzetbe került önkormányzatok (ÖNHIKI) és a működésképtelen önkormányzatok támogatását jelentette.
- Működési célú hitel felvételére nem került sor, azonban a munkabérhitel és a folyószámla-hitelkeret, mint likvid hitel állandósult az adósságkonszolidációig.
- Új beruházási célú hitel felvételére nem került sor.
- Az önkormányzat gazdálkodását, folyamatos működési, likviditási problémák jellemezték.

Az ÖNHIKI-s és a működőképesség megőrzését szolgáló támogatására benyújtott pályázatok eredményei, a felvett hitelek mutatói a következők voltak:

	2010	2011	2012	2013	2014	Összesen
E Ft						
ÖNHIKI támogatás		7010	10919			17929
Működőképesség megőrzését szolgáló támogatás	3000			6467	6899	16366
Működési hitelfelvétel (folyószámlahitel)	7000					7000
Fejlesztési hitelfelvétel	0	0	0	0	0	0
Adósság-konszolidáció			11951			11951

Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény 76/C. §-ában foglaltak alapján, az 5000 lakosnál kisebb települések adósságát teljes egészében átvállalja a központi költségvetés.

Szuhakálló esetében ez 7.281.910 Ft folyószámla-hitel, 3.946.083 Ft munkabérhitel, és az iskolabővítéshez kapcsolódó célhitelből 722.998 Ft tőke- és kamattartozás pénzügyintézet felé történő visszafizetését jelentette.

2.3. A költségvetés főbb szerkezete és a várható tendenciák

Kiadások

Megnevezés	A kiadások összege és aránya									
	2010		2011		2012		2013		2014	
	E Ft	%	E Ft	%	E Ft	%	E Ft	%	E Ft	%
Személyi kiadások	61334	39,0	48400	36,0	70430	32,4	76733	28,5	63110	21,4
Járadékok	13591	8,6	11202	8,3	11100	5,1	13129	4,9	10690	3,6
Dologi kiadások	45356	28,9	42692	31,8	56125	25,8	56085	20,8	59622	20,3
Ellátottak juttatásai	23467	14,9	24964	18,6	1426	0,7	11827	4,4	11584	3,9
Pénzeszköz átadás	967	0,6	920	0,7	57363	26,4	878	0,3	14807	5,0
Felhalmozási kiadások	10791	6,9	1430	1,1	13786	6,3	68643	25,5	85290	29,0
Intézmény-finanszírozás	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	41722	15,5	49283	16,7
Hitel visszafizetés	1617	1,0	4765,0	3,5	6917,0	3,2	0	0,0	0	0,0
Kiadások összesen:	157123	100,0	134373	100,0	217147	100,0	269017	100,0	294386	100,0

A költségvetési kiadások szerkezete az alábbiak szerint alakul:

A költségvetési kiadásokról megállapítható, hogy arányaikban, – az oktatási intézmények átszervezését megelőzően, majd azt követően – szinte változatlanok.

Az önkormányzat kiadásainak jelentős hányada a fenntartási, üzemeltetési kiadásokra, a rendszeres pénzellátások kifizetésére került felhasználásra.

Az összkiadások között – 2013-2014 év kivételével- csekély a **felhalmozási** kiadások(beruházások, fejlesztések, beszerzések) aránya. 2013. évben az út és járda-építés, 2014. évben pedig a Szuha-patak árvízvédelmi munkái valósultak meg pályázati támogatásból.

A **személyi jellegű kiadások és járulékok** 5 év alatt jelentősen nem növekedtek, nem változtak. A közszférában nem valósult meg bérfejlesztés, törvényben rögzített bérelemek (13. havi illetmény) és béren kívüli juttatások szűntek meg. A személyi juttatások évenkénti eltérését a minimálbér növekedése, a Kjt.; Ktv. és Kttv. szerinti soros lépések, valamint az egyszeri nagyobb összegű kifizetések (pl. jubileumi jutalmak) jelentik.

Jelentős bértömeg-változást okoztak azonban a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó kifizetések.

A **dologi kiadások** előző időszakhoz mért erőteljes növekedése egyértelműen megállt. A dologi kiadások esetében, az önkormányzat jórészt az elkerülhetetlen közmű- és szolgáltatási díjak megfizetésére korlátozta kiadásait, forrás hiányában.

A költségvetési kiadások közül a következő években **várható**, hogy

- a **személyi juttatások és a munkaadókat terhelő járulékok** nagyságát és arányát

- **növeli**

- a kötelező munkabéremelés (minimálbér-emelés, kötelező átsorolások stb.) ,
- a „bérstop” esetleges megszűnése a közszférában.

- **csökkentheti**

- az átgondolt személyi juttatás-gazdálkodás miatti megtakarítás,
- feladat-ellátás átszervezéshez kapcsolódó személyi döntések.

- a **dologi jellegű** kiadások nagyságát és arányát

- növeli az infláció, a közműdíjak növekedése;
- jelentős mértékű, arányaiban számottevő csökkenés nem várható.

Bevételek

A költségvetési bevételek szerkezete az alábbiak szerint alakult:

Magnevezés	A kiadások összege és aránya									
	2010		2011		2012		2013		2014	
	E Ft	%	E Ft	%	E Ft	%	E Ft	%	E Ft	%
Állami támogatás	60384	39,3	45407	33,7	55186	23,1	56332	19,7	86831	22,6
Működésre átvett pénzeszköz	17994	11,7	28023	20,8	106095	44,4	139173	48,6	157491	41,1
Felhalmozási és tőkejellegű bevétel	12557	8,2	2859	2,1	15965	6,7	42128	14,7	94716	24,7
Intézményi működési bevétel	7682	5,0	7774	5,8	7783	3,3	16257	5,7	11606	3,0

Önkorm. sajátos működési bevétel	52724	34,3	50604	37,6	52729	22,1	14770	5,2	13239	3,5
Előző évi pénzmaradvány	825	0,5	0	0,0	1013	0,4	17770	6,2	19541	5,1
Forráskiegészítő hitel	1608	1,0	0	0,0		0,0	0	0,0	0	0,0
Bevételek összesen:	153774	100,0	134667	100,0	238771	100,0	286430	100,0	383424	100,0

Az önkormányzati költségvetések **bevételi oldalát** összességében **állami forráselvonás** jellemezte, melyhez legtöbbször nem társult hatáskör- illetve feladat átrendeződés, megszüntetés.

Az önkormányzat elmúlt 5 évi költségvetésének bevételi összetételét áttekintve, egyértelműen megállapítható, hogy az **állami, központi költségvetési támogatás** képezték a működési források többségét.

Az önkormányzat működése teljes mértékben a központi költségvetési folyamatoktól, az éves költségvetési törvényekben meghatározott támogatási jogcímektől és támogatási összegektől függött az elemzett időszakban (is).

A **költségvetési bevételek** közül

- stagnáltak az önkormányzatok **sajátos működési bevételei** (a helyi adó bevételek, térítési díjak, stb.),
- arányaiban csökkent a költségvetési támogatás nagysága.

A **felhalmozási és tőkejellegű bevételek** – vagyis a beruházásokra, fejlesztésekre, beszerzésekre fordítható pénzeszközök – túlnyomó többsége pályázati támogatásból, kisebb része ilyen célú saját bevételből (helyi adók), illetve a közfoglalkoztatás támogatásából képződött.

Felhalmozási célú hitel felvételére az érintett időszakban nem került sor.

Szuhakálló esetben a saját bevételek jelentős mértékű növelése, a továbbiakban nem várható, az eddigi bevételek szinten tartása is nehézségekbe ütközhet (lakosság, vállalkozások fizetőképessége- és készsége).

A 2010-2012. évek alatt, az éves költségvetések tervezésekor az önkormányzat mindig – csakúgy mint 1990-től minden évben – **forráshiánnyal kellett, hogy számoljon.**

2013. január 1-jétől a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. (Mötv.) 111.§ (4) bekezdése szerint, **a költségvetési rendeletben működési hiány nem tervezhető.**

Év	Eredeti forráshiány előirányzat E Ft	Pénzmaradvány E Ft
2010	16.299	825
2011	16.942	1.180
2012	16.296	17.769, melyből kötelezettséggel terhelt 16.989
2013	0	19.541, melyből kötelezettséggel terhelt 19.491
2014	0	23.086, melyből kötelezettséggel terhelt 22.088

A tervezett forráshiányok évközbéli jelentős csökkenése ellenére, az önkormányzat 2010-2014. évi gazdálkodása során, **folyamatos likviditási problémákkal** küzdött, melyet meghatározóan befolyásoltak - a számottevő saját bevétel hiánya és az elégtelen állami finanszírozás mellett - az előző évekről áthúzódó kötelezettségek.

Az önkormányzat csekély nettó finanszírozása miatt, a munkabérhitel igénybevétele és felhasználása, a fizetőképesség fenntartása érdekében nem volt megfelelő megoldás. Ezért a képviselő-testület, 2007. augusztus 1-jével **7 M Ft folyószámlahitel** felvételéről döntött, a működési kiadások átmeneti fedezetének biztosítása érdekében, mely évente megújításra került. A hitelkeretet az adósságkonszolidációig teljes egészében kihasználta az önkormányzat.

Az önkormányzat értékpapír műveletet nem hajtott végre 2011-2014. évben.

Az önkormányzat feladatellátásának hatékonnyá tétele érdekében **különböző társulásokat** hozott létre, illetve társulásokhoz csatlakozott, így pl:

- a családsegítő és gyermekjóléti feladatok ellátására a Dédestapolcsány - Mályinka - Sajógalgóc - Sajóivánka - Sajókaza - Szuhakálló - Vadna Nappali Szociális Központ Intézményfenntartó Társulás;
- különböző önkormányzati és területfejlesztési társulásokban vesz részt: TÖOSZ, Kazincbarcika és Térsége Többcélú Kistérségi társulás, Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás, Központi Orvosi Ügyelet, Közművelődési stb.;
- Köznevelési Intézményfenntartó Társulás, illetve 2013. július 10-étől köznevelési feladat-ellátási szerződés Kazincbarcika város önkormányzatával.

A **Kazincbarcika és Térsége Többcélú Kistérségi Társulásnak** az önkormányzat alapító tagja.

Szuhakálló Önkormányzata 2011-2014-ben **alapítványnak, közalapítványnak** pénzeszközt, térítésmentesen juttatott vagyont nem adott át.

Az Önkormányzat költségvetésének nagyságára, működési hiányára tekintettel 2011-2012-ben **nem volt könyvvizsgálásra kötelezett.** (2013. január 1-jével a jogszabályi feltételrendszeren alapuló könyvvizsgálat kötelezettsége megszűnt.)

Az Önkormányzat gazdálkodással kapcsolatos tevékenységét - az ellenőrzési tervben foglaltak szerint – a **belső ellenőrzés** 2011-2014. évek alatt, minden évben vizsgálta. Az ellenőrzések a gazdálkodás, költségvetési tevékenység minden területen a jog-, szabály- és ésszerűséget, valamint a feladat-ellátási kötelezettséggel összhangban lévő hatékonyságot állapítottak meg. Az ellenőrzések tapasztalatai a napi munkában folyamatosan hasznosításra kerültek.

Az önkormányzat 2011-2014. években, minden gazdálkodási nehézsége ellenére, eleget tudott tenni szerződésben megállapított és számlákon alapuló fizetési kötelezettségének.

A meglévő **önkormányzati vagyon** folyamatos karbantartásáról, felújításáról gondoskodott. A beruházásoknak, felújításoknak, eszköz- és gépbeszerzéseknek köszönhetően az önkormányzati vagyon **megőrzéséről** gondoskodott.

Az önkormányzat valamennyi vagyonát **saját üzemeltetésben** tartja fenn. Vagyonával a vagyonrendeletében szabályozott módon gazdálkodik.

Térítésmentes vagyonátadásra az elmúlt években - törvényi kötelezettségen túlmenően (járási hivatalok kialakítása, általános iskolai oktatás állami fenntartásba vételéhez kapcsolódó vagyonkezelésbe adás) nem került sor.

Szuhakálló község önkormányzata a 2010-2014. évi választási ciklusban meghozta és végrehajtotta azokat a szükséges döntéseket, amelyek az önkormányzat működőképességének megőrzéséhez szükségesek voltak. Az önkormányzat az elmúlt években szembesült mindazokkal a nehézségekkel, amelyekkel a legtöbb települési önkormányzat.

a.) Az önkormányzattal szemben 2015. március 31-én lejárt esedékességű követelés nem áll fenn.

b.) Az önkormányzat követelése:

Jogcím	Összeg E Ft	Keletkezésének ideje*	Oka
Magánszemélyek kommunális adója	1.670	5 éven belül	Behajthatatlan ill. végrehajtás alatt lévő tartozás
Vállalkozók kommunális adója	5	5 éven belül	Behajthatatlan ill. végrehajtás alatt lévő tartozás
Iparűzési adó	1.231	5 éven belül	Behajthatatlan ill. végrehajtás alatt lévő tartozás
gépjárműadó	1.718	5 éven belül	Behajthatatlan ill. végrehajtás alatt lévő tartozás
Késedelmi pótlék	1.300	5 éven belül	Behajthatatlan ill. végrehajtás alatt lévő tartozás

* A foganatosított végrehajtási eljárások az elévülést megszakították. A tartozások többsége 2000. évtől áll fenn.

Az önkormányzat követeléseinek állománya, 2010. évhez képest csökkent.

A gazdasági válság hatásai, a romló életkörülmények egyértelműen befolyásolják az adózók fizetési hajlandóságát, képességét.

Ugyanakkor valamennyi adófizetési kötelezettségét nem teljesítő adózó részére – erre irányuló kérelem esetén - a részletteljesítés lehetősége biztosított volt. Azokkal szemben, akik nem éltek ezzel a lehetőséggel vagy felszólításra sem fizették meg adótartozásukat, a végrehajtási eljárás megindult.

A gazdasági társaságok esetében is, a gazdasági válság hatása egyértelműen kimutatható, mely az önkormányzatot hátrányosan érinti a helyi iparűzési adóbevétel csökkenése miatt.

2.4. A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése

Az Önkormányzat a gazdasági programban meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következő feladatokat rögzíti:

- Az Önkormányzat **saját bevételeinek** növelési lehetőségeit keresni kell. Ugyanakkor a lakosság terhei tovább érdemben nem emelhetők. Törekedni kell olyan **helyi**

adórendszer megteremtésére, amely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak, és hatékony eszköze lehet az Önkormányzat saját forrás növelésének. *(Jelen jogszabályi környezetben rendelkezésre álló lehetőségek: a kommunális-adó értékállóvá tétele, vállalkozások esetében építményadó esetleges bevezetése; a települési adó bevezetése és alkalmazása.)*

Figyelemmel kell lenni ugyanakkor a **helyi adóztatást, a helyi adópolitika kialakítását** befolyásoló, **meghatározó kormányzati, jogalkotói törekvésekre.**

A **helyi adóbevételek növelése** az adótartozások, **kintlévőségek behajtásával, beszédésével** meghatározóan nem biztosítható, mivel valamennyi beszédhető és végrehajtható adó realizálódik az önkormányzatnál.

- A képviselő-testület nyomon követi a **költségvetési támogatási rendszert**, és az elképzeléseivel összhangba hozva, igyekszik kihasználni a támogatási rendszer nyújtotta előnyöket (azaz a feladatokat igyekszik olyan formában, illetve feltételekkel megteremteni, hogy a legkedvezőbb összegű támogatást kapja).
- Az Önkormányzat áttekinti a meglévő **vagyontárgyait**, azok **hasznosításának** módjait és lehetőségeit, valamint a **fenntartási, üzemeltetési költségek** nagyságát. Javaslatot dolgoz ki az egyes vagyontárgyak megfelelő hasznosítására, a felesleges vagyontárgyak kihasználására, (különösen a bérbeadás, bér munka lehetőségére), valamint az egyes vagyontárgyak értékesítésére.

A **mobilizálható vagyon szűkös körére, a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvényben és az Mőtv-ben meghatározott, szigorú vagyon-hasznosítási módokra** tekintettel, ettől azonban nem várható jelentős bevétel növekmény. Az ingatlanhasznosítás során elsősorban értékkeövető folyamatos bevételi lehetőség megteremtésére kell törekedni, (bérlet) különös esetben egyszeri, nagy összegű bevétel racionalizálására (adás-vétel).

A **fenntartási, üzemeltetési költségek** minimalizálása – tekintettel arra, hogy ezen kiadásnem jelentős hányadát a közműdíjak teszik ki – elsősorban emberi tényező kérdése. Fokozott, a **jó gazda gondosságával** megvalósuló odafigyelés, melyhez meggondolandó **személyi felelősségi** kérdés társítása is.

- Az Önkormányzat törekszik arra, hogy a gazdasági programjában meghatározott célkitűzéseket, lehetőség szerint **hitelfelvétel nélkül**, minél több **pályázati forrás** bevonásával valósítsa meg.

A Képviselő-testület **hitelfelvételről** akkor döntsön, ha fejlesztési elképzelései megvalósításához az elnyert pályázattal megvalósuló fejlesztés **utófinanszírozott** (támogatást-megelőlegező hitel); ha **az önerő biztosítására** saját forrásból nem képes.

Működési célú hitelfelvételre csak az önkormányzati működőképesség megőrzése vagy helyreállítása érdekében kerülhet sor, **kivételes esetben**, a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény rendelkezései szerint.

2.5. Folyamatban lévő beruházások, fejlesztések:

A gazdasági program kidolgozásakor folyamatban lévő beruházás a közbiztonság növelését szolgáló önkormányzati fejlesztések támogatásáról szóló 28/2014. (IV. 1.) BM rendelet szerinti támogatásból megvalósuló **térfigyelő rendszer kiépítése.**

Kivitelezője: Alarm Elektronika Kft-t (Miskolc, Soltész Nagy Kálmán u.127.)

A kivitelezés ellenértéke: 9.038.012 F

3. A különböző szintű fejlesztési, szolgáltatási, illetve egyéb programokkal kapcsolatos érintettség

Az Önkormányzat gazdasági programját alapvetően befolyásolják azok a fejlesztési, szolgáltatás megvalósítási és biztosítási, illetve egyéb programok, melyekben területi elhelyezkedése, illetve céljai miatt érintett.

Magyarország a számára **2014-2020 között rendelkezésre álló uniós források** felhasználását **tíz operatív program** keretében tervezi.

Az operatív programok illeszkednek az EU2020 stratégiához.

1. Az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program **(IKOP)** elsődleges célja a közlekedés hálózatának és infrastruktúrájának fejlesztése, a transzeurópai közlekedési hálózaton keresztül a városi közlekedésen át, egészen a környezetbarát megoldásokig.
2. Az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program, azaz az **EFOP** elsődleges célja, hogy a humán tőke és a társadalmi környezet javításával járuljon hozzá a társadalmi felzárkózási és népesedési kihívások kezeléséhez.
3. A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program **(KEHOP)** célja, hogy a magas hozzáadott értékű termelésre és a foglalkoztatás bővülésére épülő gazdasági növekedés az emberi élet és a környezeti elemek – hosszú távú változásokat is figyelembe vevő – védelmével összhangban valósuljon meg.
4. A Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program, azaz a **GINOP** egyik legfontosabb célkitűzése Magyarország foglalkoztatási rátájának 75%-ra való emelése. Ehhez egyrészt új munkahelyeket kell létesíteni, másrészt a munkát vállalni akarók képességeit kell fejleszteni. A program további két fontos célkitűzése az ország innovációs képességeinek és kapacitásainak, valamint a magyar ipari és szolgáltató szektornak a fókuszált fejlesztése.
5. A **TOP**, azaz a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program fő küldetése, hogy kereteket biztosítson a területileg decentralizált fejlesztések tervezéséhez és megvalósításához. Fejlesztései között helyet kapnak a közvetlenül a közszférára, a helyi társadalomra és környezetre irányuló fejlesztések is.
6. A **VEKOP**, azaz Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program segítségével kívánja a kormányzat biztosítani Magyarország egyetlen „fejlettebb” régiójának további fejlődését, gazdasági versenyképességének további növekedését, illetve a régión belüli fejlettségbeli különbségek csökkenését.
7. A közigazgatás, és a közszolgáltatási szféra kiemelt fejlesztéseit a Közigazgatás- és Közszolgáltatás Fejlesztési Operatív Program **(KÖFOP)** nyomán hajtják végre.
8. A **VP**, azaz Vidékfejlesztési Program elsődleges célja a mezőgazdasági vállalkozások versenyképességének növelése, az agrárium fenntartható fejlődése, a vidéki térségek és közösségek erősítése, az életminőség javítása a vidéki térségekben, valamint a gazdasági fejlődés támogatása.
9. A Magyar Halászati Operatív Program **(MAHOP)** a halászati ágazat támogatási lehetőségeit tartalmazza.
10. Az **RSZTOP**, azaz a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program elsődleges célja, hogy a leginkább rászoruló személyeket – a szegénységben élő gyermekeket, a hajléktalanokat, valamint a rendkívül alacsony jövedelmű személyeket – megfelelő étkezéshez és alapvető fogyasztási cikkekhez juttassa.

Magyarország a Partnerségi Megállapodást 2014. szeptember 11.-én aláírta az Európai Bizottsággal. A Partnerségi Megállapodásban foglalt célok és azok elérésének részletes kifejtése az operatív programok feladata. A tárgyalások folyamatosan zajlanak az Európai Bizottsággal az operatív programok tartalma kapcsán. A partnerség elvének jegyében a jelenlegi oldalon folyamatosan nyomon követheti a programok tartalmának változását, azonban azok tartalma brüsszeli jóváhagyásukig még változhat.

a. Az Önkormányzat a Gazdasági Program készítésekor országos programokban nem érintett.

b. Az Önkormányzat részt vesz a következő megyei programokban:

Borsod-Abaúj-Zemplén Megye 2014-2020 közötti alábbi fejlesztési dokumentumai elkészültek, amelyek a megyei önkormányzat honlapján megtekinthetők (http://www.baz.hu/content.php?cid=cont_510904de8203c2.49102793)

Borsod-Abaúj-Zemplén megye Területfejlesztési Konceptiója - Helyzetelemzés

Borsod-Abaúj-Zemplén megye Területfejlesztési Konceptiója – Javaslattevési szakasz

Borsod-Abaúj-Zemplén megye Területfejlesztési Konceptiója - Regionális, megyei és kistérségi szintű adatok elemzése

Borsod-Abaúj-Zemplén megye Területfejlesztési Konceptiója - Területi hatásvizsgálat

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Fejlesztési Program - Stratégiai Programrész

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Fejlesztési Program - Operatív Programrész

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Fejlesztési Program - Területi Hatásvizsgálat

A fejlesztési dokumentumokban a településre a Borsodi tengely térségére - Mezőkövesd-Tiszaújváros-Miskolc-Kazincbarcika-Ózd térsége – vonatkozó megállapítások, javaslatok vonatkoznak.

„A fejlesztési célrendszer meghatározása a megyén belül különféle sajátosságokkal rendelkező területi részegységekre

A „Borsodi tengely” részként: Miskolc (Tiszaújváros és Kazincbarcika) térsége, ahol meghatározó a gépgyártás és a vegyipar, illetve jelen vannak informatikai és szolgáltató vállalkozások. Ezen tényezőkre alapozva ösztönözni kell a magas hozzáadott értéken alapuló, innováció-orientált termelést, illetve a szolgáltatásnyújtást és a kapcsolódó magas színvonalú szak- és felsőoktatási képzés működését. A települések között jól működő közösségi közlekedési rendszer kialakítása, amely biztosítja a munkába való eljutást és a vállalkozások közti kapcsolatot.”

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Programban megfogalmazott **önkormányzati fejlesztési célkitűzések:**

- a község szennyvízcsatorna-hálózatának kiépítése.

4. A gazdasági program

4.1. Fejlesztési elképzelések

Szuhakálló községi Önkormányzat Képviselő-testülete a 2015-2019. évekre a következő általános fejlesztési elképzeléseket határozza meg. (A konkrét fejlesztési elképzeléseket a gazdasági program további részei, az **adott témakörhöz kapcsolódóan** tartalmazzák.)

Ipar

A helyi iparral, illetve vállalkozásokkal kapcsolatos elképzelések megvalósítása fontos feladat, mivel a vállalkozások közvetve-közvetlenül a település fejlődését segítik, javítják a termékekkel, szolgáltatásokkal való ellátottságot, munkahelyet teremtenek, adóbevételekhez juttatják az Önkormányzatot.

A **helyi ipari területtel** kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

A helyi ipar számára a településen **külön terület jelöl ki a rendezési terv**. Ez a Sajókaza felé vezető út bal oldalán, az ún. Szeles-aknai terület. (CF: **MM**.)

Az önkormányzat közigazgatási területéhez közel, de más települések (Izsófalva, Sajókaza) területén számos rekultiválatlan külszíni bánya található, melyek hátrányos hatásai elsősorban Suhakállót érintik. Ezen **bányák rekultiválása** érdekében, az érintett szakhatóságoknál a szükséges intézkedéseket, kezdeményezéseket meg kell tenni. (CF: **M**)

- **Javítani kell** a helyi iparterület adottságait, így különösen a következőket:
 - megközelíthetőség,
 - parkolási lehetőség, (CF: **M**)
- **Népszerűsíteni kell**, illetve vonzóvá kell tenni a helyi ipari területet. A népszerűsítést elsősorban hirdetéssel kell elvégezni. (CF: **MM**)

A **vállalkozók támogatásával** kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- A helyi vállalkozások támogatása, érvényesülésének segítése érdekében ún. **vállalkozói térkép összeállítása, aktualizálása**, mely tartalmazza, hogy a településen mely vállalkozások mivel foglalkoznak és milyen címen található a telephelyük. Az adatbázis folyamatos karbantartását és minél szélesebb körű közzétételét biztosítani kell. (CF: **MM**)
- Az Önkormányzat honlapján térítésmentes **bemutatóközi lehetőséget** (nem reklám vagy marketing) kell biztosítani a helyi vállalkozásoknak. (CF: **MM**)

Idegenforgalom

Az idegenforgalom a település azon ágazata, amely még **kiaknázatlan** területnek tekinthető. Ki kell használni azt, hogy Magyarország egyre népszerűbb turisztikai célpont a külföldi lakosság számára, s jó ütemben fejlődik a belföldi turizmus is. Ugyanakkor a település közkedvelt és nemzetközileg is ismert **idegenforgalmi területek** (Miskolc; Aggtelek; Szilvásvár; Eger) **útvonala**n fekszik, mely eleve komoly lehetőségeket rejt magában. A turisztikai kínálat az igényeket figyelembe véve egyre szélesedik, ahol a településnek meg kell találnia, illetve ki kell alakítania **saját arculatát**, és tovább kell fejlesztenie a turisztikai vonzerejét.

A turizmus fontos, mert **munkahelyteremtő és megtartó képessége** is jelentős lehet.

Az idegenforgalommal kapcsolatos fejlesztési elképzelések

- Fejleszteni kell a település **turisztikai arculatát**. Kiemelten kell kezelni azokat a fejlesztéseket, melyek turisztikailag is kiemelkedő jelentőséggel bírnak, vonzerőt jelentenek. (CF: **KM**)
- Ösztönözni kell **idegenforgalmi vállalkozások** létrehozását (pl. falusi vendéglátóhely)
- Keresni kell egyéb **ifjúsági szálláshelyek, táborozási lehetőségek** kialakításának módjait. (CF: **M**)
- A helyi idegenforgalmi, illetve kereskedelmi egységeket is fel kell venni a **Vállalkozói térképre**. (Ez hozzájárul ismertségük növeléséhez.) (CF: **M**)
- **Turisztikai kiadványokat** kell készíteni (pl.: füzet, prospektus, túratérkép stb.). (CF: **M**)
- Az idegenforgalmi megítélés szempontjából fontos közterületeken megfelelő **pihenőhelyek kialakítása** (pad, asztal, szeméttároló edény). (CF: **MM**)
- Térségünkben prosperáló idegenforgalmi helyszínek, rendezvények **működéséhez való kapcsolódás**. (CF: **KM**)

Egyéb, idegenforgalommal kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- Támogatni kell az idegenforgalom-, illetve a település látogatottságát, ismertségét segítő **rendezvényeket**, biztosítani kell azt, hogy a rendezvények időpontja, programja megyei lapban egyéb médiában megjelenjen, a honlapra felkerüljön, megfelelő média-nilvánosságot kapjon (CF: **MM**)
- Fel kell tüntetni az Önkormányzat **honlapján** a turisztikai lehetőségeket, valamint a Vállalkozói térképet, továbbá megjelenési lehetőséget kell biztosítani az idegenforgalommal foglalkozó vállalkozások számára is. (CF: **MM**)

Infrastruktúra

Az **infrastrukturális fejlesztések** pozitív irányba befolyásolják a település fejlődését. Az infrastruktúra-fejlesztést gyakran más fejlesztésekkel elért eredmények kényszerítik ki, illetve a megvalósult infrastruktúra gyakran újabb fejlesztési **igényeket indukál**, illetve megnyitja a továbblépés lehetőségét.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete, ezért fontosnak tartja a **közúthálózat, a járda, a felszíni vízelvezetés, a vízvezetékrendszer, a szennyvízcsatorna rendszer, a villamos energia, a gáz, a közvilágítás, illetve egyéb** (telefon, internet, kábeltelevízió) szolgáltatások biztosítását, magas színvonalú működéséhez való hozzájárulást.

A 2015-2019 időszakra tervezett **infrastrukturális fejlesztések**

- az önkormányzati ciklusban **első helyre** rangsorolt beruházási cél, a település **szennyvízcsatorna-hálózatának** kiépítése. A beruházás nagyságrendjére tekintettel az csak megfelelő (legalább 85%-os) pályázati támogatásból, lakossági és önkormányzati önrész vállalással valósulhat meg (CF: **MM**);
- a Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás által az ISPA projekt keretei között a **Múcsont-Szuhakállót elkerülő út megépítésével**, a község továbbfejlődésének, továbbterjeszkedésének új lehetőségei nyílnak meg, **új útszakaszok, építési telkek** létesülhetnek; (CF: **MM**)
- **Új építési telkek** kialakítása; az elkerülő úthoz csatlakozó belterületi utak kiépítése, pályázati támogatás igénybevétele, (CF: **MM**)

- A település átfogó **csapadékvíz-rendezésének** elkészítése pályázati támogatásból. (CF: **MM**)
- Önkormányzati tulajdonú **közutak felújítása**; (CF: **KM**)
- **Közvilágítási hálózat** korszerűsítése, bővítése; (CF: **M**)
- **Fiatalok szabadidős tevékenységéhez**, szórakozási lehetőségéhez a feltételek megteremtése (többcélú létesítmény) (CF: **KM**)

Az **informatikai lehetőségek** biztosítása a települési önkormányzatok számára a modern kor követelményeihez való igazodás, felzárkózás követelményét jelenti. Az informatika terén meg kell valósítani azt, hogy

- A 2003-ban létrehozott, EGO-díjas önkormányzati honlap, a kor, a jogszabályi kötelezettségek által előírt követelményeknek való átdolgozására 2011-ben sor került, biztosítani kell, hogy a **honlap fennmaradjon**, folyamatosan működjön, összhangban az **intézmények** részéről megvalósuló önálló kezdeményezésekkel, (CF: **MM**)
- A képviselő-testületi munka elektronikus alapú előkészítésének megvalósítása, fenntartása. (CF: **MM**)
- Az önkormányzati feladatellátásban közreműködő, az informatikai eszközök használatát is igénylő területeken történjen meg az érintett személyek **számítógép-kezelési képzése**, használható informatikai tudás megszerzése. (CF: **M**)

Gép-, eszköz beszerzés elsősorban az önkormányzati település-fenntartási feladatok, a közfoglalkoztatással összefüggő tevékenységek ellátásához.

A tervezett infrastrukturális fejlesztések túlnyomó többségét az önkormányzat csak **pályázati lehetőség és sikeres pályázat** esetén, illetve a közfoglalkoztatás keretei között tudja megvalósítani.

4.2. Munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése

A Szuhakálló községi Önkormányzat Képviselő-testülete a 2015 - 2019. évekre az alábbi feladatokat és célokat határozza meg a munkahelyteremtés feltételeinek javítása érdekében:

Általános foglalkoztatást segítő célok és feladatok

A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a településen fontos feladat, mivel a munkanélküliek aránya a településen 9,5 % és 14 % között változik.

2015. aktuális munkanélküliségi mutatói Szuhakálló vonatkozásában, az alábbi megoszlásban:

2015.01.20	Nyilvántartott álláskereső (fő)	Foly. nyilvántartott > 365 nap (fő)	Járadék tip. ellátás (fő)	Segély tip. ellátás (fő)	FHT, RSZS (fő)	Munkav. korú népesség (fő)	Relatív mutató % ¹	Arány szám ²
	66	15	5	1	18	702	9,4	1,58

¹ **Relatív mutató:** nyilvántartott álláskereső a munkavállalási korú népesség %-ában

² **Arányszám:** a relatív mutatóhoz az országos relatív mutatóhoz viszonyított aránya

Szuhakálló községben **75** kis(mikro)vállalkozás működik (10 főnél kevesebbet foglalkoztató vállalkozások), amelyek közül 15 társas vállalkozás, 60 pedig egyéni vállalkozás. Többségükben szolgáltatást végeznek (kiskereskedelem, vendéglátás, biztosítási ügynök, vagyonőr, egészségügyi szolg. fuvarozás, közúti áruszállítás, stb.).

A községben **termelő üzem jellemzően nem működik. Ipari** (csak helyi adó hatálya alá tartozó tevékenységet végez, nincs sem székhely, sem telephely) tevékenységet az Ormosszén Kft (külszíni szénbánya) végez.

A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében az Önkormányzat:

- a fejlesztési elképzeléseknél meghatározottak szerint **segíti a helyi ipart**, a helyi vállalkozásokat, valamint az idegenforgalommal érintett vállalkozókat, (CF: **MM**)
- segíti a **helyi gazdaság megerősödését**, ehhez igyekszik kedvező feltételeket teremteni, hogy a vállalkozók számára munkahely-bővítési lehetőséget teremtsen, (CF: **MM**)
- a közszolgáltatások megtartása, **munkahelyet tart fenn** a köztisztviselők, közalkalmazottak foglalkoztatásával, (CF: **MM**)
- **közfoglalkoztatást szervez**, részt vesz a közfoglalkoztatási mintaprogramokban, (CF: **MM**)
- aktívan részt vesz a munkaadók és munkavállalók **igényeinek közvetítésében**, ehhez, honlapján hirdetési lehetőséget biztosít, (CF: **M**)
- rendszeresen **együttműködik** a munkaügyi szervezetekkel. (CF: **MM**)

Közfoglalkoztatás

A **közfoglalkoztatási** formákban (közfoglalkoztatási mintaprogramok- és hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás) való részvétel előnyt biztosít az állás nélküli személynek azáltal, hogy a foglalkoztatások ideje munkavégzésnek, munkaviszonynak minősül, havi rendszeres jövedelemszerzésre ad lehetőséget, hozzájárulhat a mentálhigiénés, életvezetési problémák kezeléséhez; másrészt előnyt jelent a foglalkoztatónak, mivel kedvező anyagi feltételekkel (részben a munkaügyi központ pályázati finanszírozásával) tud ellátni közcélú feladatokat.

A támogatott foglalkoztatásával kapcsolatban az Önkormányzat

- megvizsgálja és nyomon követi a **foglalkoztatások lehetőségeit**, (CF: **MM**)
- kihasználja a támogatott foglalkoztatás **finanszírozási előnyeit**. (CF: **MM**)
- a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó állami támogatás teljességét felhasználja, (CF: **MM**)
- részt vesz a **munkaügyi szervek** által hirdetett foglalkoztatási formákban; (CF: **MM**)
- **értékteremtő beruházásokat** valósít meg a foglalkoztatások során, (CF: **MM**)
- **térségi együttműködés** keretei között részt vesz a közmunka programokban, a térségi foglalkoztatásban. (CF: **KM**)

4.3. A településfejlesztési politika célkitűzései

Szuhakálló Önkormányzat településfejlesztési politikájának legfőbb célkitűzése, hogy az **önkormányzati vagyon** a Képviselő-testület ciklusa alatt – a számviteli szabályok szerint elszámolt értékcsökkenés kivételével - ne csökkenjen, lehetőség szerint **gyarapodjon**. A képviselő-testület csak olyan fejlesztéseket vállaljon, melyekkel a megvalósuló eszközöket, programokat a működtetés során is **zökkenőmentesen finanszírozni tudja**.

A településfejlesztés széles nyilvánossága

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja, hogy a településfejlesztés, a település **lakossága számára ismert** módon, a széles nyilvánosság biztosítása mellett történjen, mivel ez a biztosítéka annak, hogy az elméleti fejlesztési tervekből azok valósuljanak meg, melyek tényleg a település jövőjét, hosszú távú fejlődését, fejlesztését szolgálják.

A településfejlesztés nyilvánosságával kapcsolatos **célkitűzések**

- A településfejlesztésbe **be kell vonni** a helyi lakosságot, vállalkozókat és önszerveződő közösségeket. (CF: **MM**)
- A lakosságot a képviselő-testület SZMSZ-e szerint **közmeghallgatásokon, lakossági fórumokon** kell tájékoztatni a községet érintő fontosabb beruházásokról, fejlesztési elképzelésekről (pl. szennyvíz), (CF: **MM**)
- A lakosság tájékoztatása során alkalmazni kell a hagyományos, mindenki által elérhető eszközöket, mint a **hirdetmény, szórólap, önkormányzati honlap, helyi médiákban** való megjelenés, (CF: **MM**)
- Fenn kell tartani és folyamatosan karban kell tartani a település honlapját, (CF: (CF: **MM**),)
 - A honlapon biztosítani kell a helyet
 - a Képviselő-testület működésével kapcsolatos közérdekű adatoknak,
 - a vállalkozói térképnek,
 - a turisztikai kiadványnak,
 - a település intézményeinek,
 - a helyi civil szervezeteknek,
 - a településen megrendezett programoknak. (CF: **MM**.)

A településfejlesztés átgondoltsága

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja, hogy a településfejlesztés során azok az igények kerüljenek **előtérbe**,

- melyek olyan probléma megoldására, igény kielégítésére irányulnak, melyek **alapvető településüzemeltetési és közszolgáltatási** feladatokhoz kapcsolódnak, vagy
- melyek **több** településfejlesztési, üzemeltetési **cél** megvalósítását is segítik,
- melyek a település fejlesztése szempontjából felállított **rangsorban elsőbbségi helyen szerepelnek**.

A településfejlesztés átgondoltságát segíti a jelen **gazdasági program**, valamint az éves **költségvetési tervek**, melyek sorrendbe állítják a célokat, illetve részcélokat valósítanak meg a ciklus évei alatt.

A településfejlesztés során – az alapvető településüzemeltetési és közszolgáltatási célú fejlesztések kivételével – **figyelembe kell venni** a következőket:

- azokat a fejlesztéseket, programokat kell **előtérbe** helyezni,
 - melyek **alapvető lakossági igényt** elégítenek ki, a lakosság legszélesebb körében;
 - melyekhez kapcsolódva gazdasági számítások igazolják azt, hogy a fejlesztés eredményeként az Önkormányzat **tartósan** (legalább 5 éven keresztül) a korábbi éveknél **magasabb bevétellel, illetve alacsonyabb kiadással** számolhat, és/vagy

- melyek hosszú távon a **népességszám** emelkedését illetve a népesség megtartását segítik elő,
- melyek **munkahelyet teremtenek**.
- **háttérbe** kell helyezni azokat a fejlesztéseket, melyek
 - a lakosság, vagy a vállalkozók **nagyon szűk** körét érintik, és mely fejlesztésekkel megvalósuló beruházás **aránytalan nagy működtetési** kiadásokkal jár,
 - során létrejött beruházás **üzemeltetése aránytalanul nagy terhet** ró az Önkormányzatra, és adott közszolgáltatás **más módon, kedvezőbb** anyagi feltételekkel biztosítható.

A településrendezési terv

Az Önkormányzat területrendezési terve a településfejlesztés egyik **alapdokumentuma**, amely kijelöli a településen belül az egyes településrészek funkcióját, jellegét.

A település rendezési- és szabályozási terve 2002. szeptember hónapban lépett hatályba. A település szerkezeti terv **felülvizsgálatát** az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. tv. 10.§ (2) bekezdése értelmében **2015. évben el kell végezni**.

A Képviselő-testület feladata, hogy az elfogadott településrendezési tervvel és kapcsolódó fejlesztési tervvel **összhangban** valósítsa meg fejlesztési elképzeléseit, illetve az egyéb külső fejlesztések, beruházások településrendezési tervvel való összhangját nyomon kövesse.

Felkészülés a pályázatokra

Mivel a Képviselő-testület mandátumának időszaka alatt, várhatóan **jelentős pályázati források** nyílnak meg, szükséges az, hogy a településfejlesztés egyik fontos eszközévé váljon a **pályázati tevékenység**. A pályázati források többsége, **önkormányzati önrészt** is feltételez; enélkül pályázni nem lehet.

A sikeres pályázatok érdekében:

- a pályázatok **megírására és menedzselésére** a szükséges szakértelemmel és tehetséggel rendelkező **személyt/személyeket/szervezetet** kell keresni és megbízni. A pályázati kiírások összetettebb, bonyolultabb jellege miatt célszerű külső pályázatíró és bonyolító megbízása. (CF: **MM**)
- vizsgálni kell az adott fejlesztés **megyei, járási** fejlesztési programhoz való **illeszkedését**, szükség szerint gondoskodni kell a fejlesztés megfeleltetéséről, (CF: **M**)
- a pályázatok benyújthatósága érdekében a kiemelt fontosságú fejlesztésekre az **előre elkészített tervek**et alkalmazni kell, illetve ezeket **a tervdokumentációkat el kell készíttetni** – mivel a tervezés, valamint az engedélyeztetés időigényessége miatt az adott pályázatban megadott határidő gyakran nem elegendő, (CF: **MM**)

Településfejlesztési célok

Az Önkormányzat következő településfejlesztési céljai olyan célok, melyek a település **általános fejlesztését segítik elő**, valamint a közszolgáltatások biztosításához és fenntartásához kapcsolódnak.

Településfejlesztési célok:

- települési szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése,
- építési telkek és ehhez kapcsolódva új utcák kialakítása,
- csapadékvíz-elvezető rendszer építése, felújítása,
- belterületi közutak felújítása,
- fiatalok szabadidős tevékenységéhez, szórakozási lehetőségéhez a feltételek megteremtése,
- középületek és azok környezetének rendezése
- közvilágítás bővítése, felújítása,
- községi temető kialakítása,
- turisztikai jellegű területek fejlesztése, kialakítása,
- egységes, rendezett falukép kialakítása, fenntartása.

4.4. Az adópolitika célkitűzései

Szuhakálló Önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel az jelentősen **befolyásolja** a településen keletkező **saját bevételt**, illetve hatással van a településen élő **magánszemélyek és vállalkozók anyagi terheire**.

A helyi adókkal kapcsolatos adópolitikai célkitűzések

A helyi adók esetében az Önkormányzat Képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

Figyelemmel kell lenni ugyanakkor arra a tényre, hogy a **helyi adóztatást, a helyi adópolitika kialakítását** befolyásoló, **meghatározó** várható kormányzati **változtatások** jelenleg **nem ismertek**.

2014. évben a következő **helyi adónemekből** származott bevétel:

- magánszemélyek kommunális adója	4.685 E Ft
- gépjármű adó	1.613 E Ft
- iparűzési adó	5.009 E Ft
- adópotlékok, bírságok	299 E Ft

A helyi adóztatás során az Önkormányzat Képviselő-testülete:

- minden évben, a **költségvetési koncepcióhoz** kapcsolódva megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott **bevételszerzési lehetőségeket**, (CF: **MM**)
- adó-fajtánként meghatározza az **érintett adózói kör nagyságát**, a rendszerbe beépítendő – a gazdasági program célkitűzéseit elősegítő – **kedvezmények és mentességek rendszerét**, a várható **bevételeket**, és az adóztatás miatt jelentkező **negatív hatásokat**, (CF: **MM**)
- adófajtákat összehasonlítva **dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról**, az adórendelet módosításokról, (CF: **MM**)
- csak olyan **adórendeleteket** fogad el, amely

- a lakosság számára még **elviselhető anyagi terhet** jelent,
- **nem hat** a vállalkozók működésének, fejlesztési elképzeléseinek **gátjaként**,
- **nem terheli** a vállalkozásokat a foglalkoztatottak számához kapcsolódva. (CF: **MM**)

Az adóbevételek **növelése érdekében** a Képviselő-testület fokozott figyelmet fordít arra, hogy

- az adózók **fizetési morálja javuljon**, ennek érdekében rendszeresen **tájékoztodik az adóintézmények** nagyságáról, a beszédre tett **intézkedésekről**, illetve a szükséges adó-végrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint az intézkedések alapján elért **eredményeiről**, (CF: **MM**)
- az adóalanyok **teljes köre adóztatásra kerüljön**, ennek érdekében tájékoztatást kér az adóalanyi kör adóbejelentkezési kötelezettsége teljesítéséről, a lehetséges adóalanyok és a vonatkozó nyilvántartások egyeztetésének eredményéről, (CF: **M**)
- az **adózók tájékoztatást** kapjanak az **adóbevételek felhasználásáról**, mivel az adóforintok ismert felhasználási célja, illetve elért eredményei segítik az önkéntes befizetést (a honlapon közzé kell tenni az adóbevételek nagyságát, és az adóbevételek felhasználási célját, valamint a tényleges felhasználást), (CF: **M**)
- az önkormányzati adóhatóság szükség szerint éljen az Art. alapján biztosított **adóellenőrzési jogával** és az adóellenőrzések eredményéről a képviselő-testületet évente tájékoztatassa. (CF: **MM**)

Egyéb, adókkal, adó jellegű bevételekkel kapcsolatos adópolitikai célkitűzések

Az egyéb adó, illetve adó jellegű bevételek esetében az Önkormányzat Képviselő-testülete az adóbevételek maximalizálására törekszik.

Az adóztatás során a Képviselő-testület évente - szintén a költségvetési koncepcióhoz igazodva - vizsgálja

- a **megkeresésére foganatosított végrehajtási eljárás** során beszédett bevételek nagyságát. (CF: **MM**)

4.5. Az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldások

Szuhakálló község Önkormányzat Képviselő-testülete a gazdasági elképzelései között fontosnak tartja az egyes **közszolgáltatások** biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó intézkedéseket.

A Képviselő-testület – az **Önkormányzati törvényben** meghatározott sorrendet követve - a következő **közfeladatok ellátására** vonatkozóan rendelkezik:

- településfejlesztés, településrendezés;
- településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
- egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások;
- környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);

- óvodai ellátás;
- közreműködés az alapfokú köznevelési feladat-ellátásában, különös tekintettel az önkormányzat ingatlan-tulajdonosi pozíciójából eredő kötelezettségekre.
- kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
- szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
- lakás- és helyiséggazdálkodás;
- a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
- helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
- honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
- helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
- a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
- sport, ifjúsági ügyek;
- nemzetiségi ügyek;
- közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
- hulladékgazdálkodás;

Közigazgatás

Az Önkormányzat Képviselő-testülete az önkormányzati és egyéb közigazgatási feladatait a **Szuhakállói Közös Önkormányzati Hivatal** útján látja el.

A közigazgatás megfelelő színvonalának biztosítása érdekében szükséges:

- az **ügyfélfogadási rend** működtetése, (CF: **MM**)
- a közigazgatás **személyi-, tárgyi feltételeinek** szinten tartása, javítása (számítógép, gyors internet hozzáférés stb.) (CF: **MM**)

Az önkormányzati hivatallal kapcsolatos **konkrét fejlesztési** elképzelések:

- a tárgyaló terem berendezéseinek cseréje (CF: **KM**)
- iroda-berendezések, bútorok pótlása, cseréje (CF: **KM**)

A fejlesztési elképzelések vagy **pályázati támogatásból**, ennek hiányában **saját forrásból** valósulhatnak meg, ütemezve, fontossági sorrend szerint, egyéb **előbbre rangsorolt fejlesztési célok teljesítése után**.

Az épített és természeti környezet védelme

A Képviselő-testület az épített és természeti környezet védelme érdekében, a helyi védelem alá helyezett ingatlanok tulajdonosai minden építéssel járó tevékenységet, csak a rendeleti előírásoknak megfelelően végezhetnek, így ez számukra anyagi többletterhet jelent.

A lakás és egyéb önkormányzati helyiség gazdálkodása

Az Önkormányzat bérlakással állománnyal nem rendelkezik. A település közigazgatási területén romatelep nem található.

Az önkormányzat a lakásgazdálkodási tevékenysége során

- az egyéb, nem lakáscélú helyiségei kihasználása lehetőségeit rendszeresen megvizsgálja, a hasznosítás során figyelembe veszi a közszolgáltatások biztosításának elsőbbségét, majd a felesleges kapacitások gazdaságos kihasználására törekszik. (CF: **M**)

A fejlesztési elképzelések megvalósításra, **pályázati támogatásból kerülhet sor**, ennek hiányában **saját forrásból** valósulhatnak meg, ütemezve, fontossági sorrend szerint, egyéb **előbbre rangsorolt fejlesztési célok teljesítése után**.

A vízrendezés és csapadékvíz elvezetés

Az Önkormányzat biztosítja az **egészséges ivóvízellátás** szolgáltatást.

Az ivóvízzel történő ellátás az **ÉRV. Zrt.** szolgáltatón keresztül történik. A **közkutak** üzemeltetését fenn kell tartani a jogszabályok által előírt körben, tekintettel a képviselő-testület döntéseire, melyekben a község közigazgatási területén található egyes közkifolyók megszüntetését kezdeményezte, azok indokolatlan üzemeltetése miatt.

A fejlesztési elképzelések –az üzemeltetési kiadások biztosításán túl- **anyagi forrást nem igényelnek**.

Csapadékvíz-elvezető rendszer

Az Önkormányzat Képviselő-testülete sikeres pályázatot nyújtott be az Észak-Magyarországi Operatív Program helyi és térségi jelentőségű vízvédelmi rendszerek rekonstrukciójára, a Szuhapatak Szuhakálló község belterületét veszélyeztető lokális vízkárelhárítási fejlesztésére. A pályázathoz kapcsolódó további modulok kiírása során, a belterületi **csapadékvíz-elvezetés átfogó rendezését**, pályázati források bevonásával kell megoldani.

A csapadékvíz-elvezető rendszer

- **karbantartása** indokolt különösen az egész településen, (CF: **MM**)
- **kiepítése** szükséges a még hiányzó területen, (CF: **MM**)
- **egységes** települési csapadékvíz-elvezető rendszert kell kialakítani. (CF: **MM**)

A csapadékvíz-elvezető rendszer karbantartását az **ingatlan tulajdonosai** a saját telkük előtt, egyéb helyeken az önkormányzat végzi.

A kiépítéshez, az egységes rendszer létrehozásához **pályázati lehetőségeket** kell keresni, mivel a beruházást csak önerőből a település nem tudja megvalósítani.

Csatornázás

A településen törekedni kell a teljes **szennyvíz-csatornahálózat** kiépítésére.

A csatornahálózat

- kiépítés előtt áll a településen (CF: **MM**.)

A kiépítéshez **pályázati lehetőségeket** kell keresni, mivel a beruházást csak önerőből a település nem tudja megvalósítani. A beruházás megvalósíthatósága érdekében vizsgálni kell az **önálló kivitelezés**, illetve a **társulásban való megvalósítás** lehetőségeit, a **pályázati feltételek** függvényében.

A köztemető fenntartás

Az Önkormányzat **kötelező feladatként** köteles ellátni a **köztemető** fenntartással kapcsolatos feladatokat.

A köztemető fenntartás, mint közszolgáltatás biztosítása, és színvonalának emelése érdekében az alábbi feladatok adódnak:

- Felül kell vizsgálni, meg kell hosszabbítani az Önkormányzat és a helyi Egyházközség közötti **megállapodást** az egyházi temető köztemetőként való használatáról. (CF: **MM**)
- Át kell tekinteni **önálló községi köztemető** kialakításának, fenntartásának szükségszerűségét és lehetőségét, tekintettel a kialakítás és az üzemeltetés anyagi kihatásaira. (CF: **KM**)

Új köztemető kialakításának költségeire (ingatlanvásárlás, földhivatali munkarészek, építmények létesítése, stb.) pályázati forrást kell keresni, ennek hiányában **saját forrásból** kell fedezni a kiadásokat.

A helyi közutak és közterületek fenntartása

A Képviselő-testület a **helyi közutak fenntartásával** kapcsolatban a közúthálózat olyan kialakítására törekszik, melyek megfelelnek a település igényeinek.

- Szükséges a belterületi utak **folyamatos karbantartása, felújítása** különösen a következő útszakaszokon: Petőfi út, Iskola út

A közút fenntartását a tevékenység volumenétől függően **saját erővel**, illetve **külső szolgáltatóval** kell végeztetni.

A szokásos mértékű **karbantartás saját forrásból** biztosítható, a teljes **felújítás csak pályázati forrásból**.

A Képviselő-testület kívánatosnak tartja a **közterületek** megfelelő színvonalon történő fenntartását, ennek érdekében a következő feladatokat határozza meg:

- fokozott figyelmet kell fordítani a **közterületek gondozására**, tisztán tartására, állagának megőrzésére, (CF: **MM**)
- be kell kapcsolódni a más szervek által meghirdetett **település „virágosítási”** programba, ehhez kérni kell támogatók, önkéntesek segítségét, (CF: **M**)
- gondoskodni kell a **közterületek, intézményi területek fásításáról**, az előregedett, veszélyes fák kivágásáról és pótlásáról. (CF: **M**)
- Figyelmet kell fordítani a **köztéri építmények** állagának megőrzésére, (CF: **MM**)

Különösen a következő közterületekre kell koncentrálni:

- Községháza környéke,
- önkormányzati intézmények környezete

- Kastélykert
- temető,

A közterület-fenntartási feladatokat az Önkormányzat látja el **saját forrásból és a közfoglalkoztatás keretei között.**

Az Önkormányzat Képviselő-testülete a **játszóterekkel** kapcsolatban az alábbi feladatokat határozza meg:

- évente két alkalommal balesetvédelmi megelőző karbantartást kell végezni. (CF: **MM**.)

A fenntartás költségeit **saját forrásból** kell fedezni.

A köztisztaság és településtisztaság fenntartása

A **köztisztaság és településtisztaság** fenntartási közszolgáltatás biztosítása érdekében az Önkormányzat

- a kötelező közszolgáltatás keretében gondoskodik a **kommunális hulladék elszállításáról és ártalmatlanításáról**; (CF: **MM**) a szolgáltatást az Önkormányzat a Sajó-Bódva Völgye és Környéke Önkormányzati Hulladékkezelési Társulás keretei között, a Zöld Völgy Non-profit Kft. szolgáltatóval végzeteti;
- **propagandát** folytat a szemétszállítási szolgáltatás kihasználása érdekében, (CF: **MM**)
- a szolgáltatóval együttműködve a **szelektív hulladékgyűjtés fenntartására törekszik**, gondoskodik arról, hogy a településen a kijelölt közterületi helyekre kihelyezésre kerüljenek a szelektív hulladéktároló edények, (CF: **MM**)
- évente egy alkalommal megszervezi a **lomtalanítási akciót**, (CF: **MM**)
- évente egy alkalommal **hulladékgyűjtési akciót** szervez a lakosság és a civil szervezetek bevonásával, (CF: **KM**)
- rendszeresen gondoskodik a **köztemetőnél** található konténerek ürítéséről, (CF: (CF: **MM**))
- biztosítja azt, hogy a közterületeken, az intézményeknél a **hulladékgyűjtő edények** megfelelő számban legyenek kihelyezve, illetve rendszeres időközönként ürítésre kerüljenek, (CF: **MM**)
- gondoskodik az önkormányzati **közutak téli síkosság-mentesítéséről és a hó eltakarításáról.** (CF: **MM**)
- A közterületek **tisztán tartásáról, a zöldfelületek gondozásáról** az önkormányzat gondoskodik. (CF: **MM**)

A feladatot az önkormányzat **saját forrásból**, illetve a közfoglalkoztatás keretei között látja el.

A helyi tűzvédelem

Az Önkormányzat a helyi **tűzvédelmi feladatok** ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében

- az Önkormányzati hivatal, illetve az önkormányzati intézmények vonatkozásában
 - figyelemmel kíséri a **tűzvédelmi szabályzattal** való rendelkezést, (CF: **MM**)

- **tájékoztatást kér** a szabályozások évenkénti felülvizsgálatának, a tűzvédelmi oktatás megtartásának és a kapcsolódó nyilvántartások vezetésének megtörténtéről, (CF: **MM**)
- rendszeresen **ellenőrizteti, hitelesített** a **tűzoltó készülékeket**. (CF: **MM**)

A feladatot az önkormányzat **saját forrásból** látja el.

A közbiztonság helyi feladatainak ellátása

Az Önkormányzat a helyi **közbiztonsági feladatok** ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében

- támogatja a közbiztonság növelését segítő **programok, tájékoztatók** szervezését, ilyen programok tartását kezdeményezi a rendvédelmi szerveknél, (CF: **MM**)
- támogatja a **polgárőr egyesület** működtetését (szorgalmazza a polgárőr szervezet aktív tevékenységét, helyet biztosít számukra, anyagilag támogatja az eszközbeszerzéseket), (CF: **MM**)
- javaslatokat, észrevételeket tesz a **rendőrség helyi munkájának** hatékonyabbá tételére, (CF: **MM**)
- évente beszámoló keretei között értékeli a község közbiztonsága érdekében végzett rendőrségi tevékenységet, feladatellátást, (CF: **MM**)
- felhívja a rendőrség figyelmét a **tudomására jutott, közbiztonságot veszélyeztető** körülményekre, (CF: **MM**)
- a **térfigyelő-rendszer** jogszerű üzemeltetéséhez **közterület-felügyeletet** fenntartó társulásban vesz részt.

A feladatot az önkormányzat **saját forrásból** látja el.

Közreműködés a helyi energiaszolgáltatásban

Az Önkormányzat a következők szerint működik közre a helyi energiaszolgáltatásban:

- **pályázati lehetőségeket** keres az energiaellátás **korszerűsítésére**, szükség szerint energiahatékonyságot növelő átalakításokat végez intézményeiben, a környezetvédelmi szabályok megtartásával. (CF: **M**)

Közreműködés a foglalkoztatás megoldásában

Az Önkormányzat közreműködik a településen élő magánszemélyek foglalkoztatási problémáinak megoldásában. Az ellátott feladatokat a gazdasági program vonatkozó része tartalmazza.

Gondoskodás az óvodai feladatellátásról

Az Önkormányzat a köznevelési feladatellátás biztosítása, és színvonalának javítása, az intézmény fenntarthatósága és a feladatellátás helyi megvalósítása érdekében

- A feladat-ellátási szerződés keretei között, intézkedéseket kezdeményezhet az intézmény **kihasználtságának** növelésére (CF: **MM**)

Az oktatási tevékenység biztosításához a következő **fejlesztésekre, felújításokra** van szükség:

- az oktatási intézményekben szükség szerinti, folyamatos korszerűsítés, szinten tartás, pályázati és saját forrásból. (CF: **KM**)

Általános iskolai nevelés

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ és az önkormányzat között – a képviselő-testület által a 13/2013.(II.14.) határozattal jóváhagyott vagyonkezelési szerződés alapján, a Kazincbarcikai Pollack Mihály Általános Iskola Gárdonyi Géza Tagiskolájának helyet adó, Szuhakálló Bajcsy-Zsilinszky u.47.sz.alatti, 210/2. hrsz. alatt felvett ingatlan vonatkozásában, az önkormányzatnak biztosítania kell az **ingatlan állagmegóvási, felújítási, fejlesztési munkálatait.** (CF: **MM**)

Gondoskodás az egészségügyi ellátásról

Az Önkormányzat **kötelező feladata az egészségügyi alapellátás** biztosítása. A Képviselő-testület a gazdasági program időtartama alatt az egészségügyi szolgáltatást a következő módon kívánja biztosítani:

- Fenntartja **önállóan vagy társulásban**, illetve közreműködik a fenntartásában
 - a háziorvosi szolgálatot,
 - a védőnői szolgálatot,
 - az iskola-egészségügyi ellátást,
 - a fogászati ellátást,
 - a központi orvosi ügyeletet. (CF: **MM**)
- Az általa **önállóan** fenntartott egészségügyi ellátás esetében támogatja az egészségügyi ellátás színvonalát szinten tartó, illetve növelő **fejlesztéseket**, ezekhez **pályázati lehetőségeket** keres, (CF: **KM**)
- a közösen fenntartott ellátásokhoz biztosítja éves költségvetéseiben a szükséges mértékig az önkormányzati **kiegészítő saját forrást**, (CF: **MM**)
- a **parlagfű** elleni védekezésre kiemelt hangsúlyt fektet. Támogatja a témával kapcsolatos **ismeretterjesztést**, illetve a parlagfű terjedése ellen küzdő akciókat. (CF: **MM**)

Az egészségügyi ellátás biztosításához **fejlesztésekre, felújításokra**, a folyamatos szintentartás biztosítása mellett, **a ciklusban előreláthatólag nincs szükség.**

Gondoskodás a szociális ellátásról

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja a **szociális alapellátások** biztosítását, olyan **szociális háló** megteremtését, mely biztonságot nyújt a település lakosságának. A szociális ellátások területén az Önkormányzat a következő feladatokat látja el:

- A **Képviselő-testület és a jegyző** biztosítja az 1993. évi III. törvényben szabályozott rendszeres szociális ellátásokat. (CF: **MM**)

- A Képviselő-testület évente legalább egy alkalommal – illetve központi jogszabályváltozások miatt szükség szerint – **felülvizsgálja** a helyi szociális ellátások rendszerét **meghatározó rendeletét**. (CF: **MM**)
- A helyi életviszonyokhoz igazodó, a törvényben nem szabályozott **új ellátásokat** hozhat létre, ennek viseli a költségeit. (CF: **KM**)
- A következő szociális alapszolgáltatásokat biztosítja önállóan vagy társulás keretein belül: (CF: **MM**)
 - házi segítségnyújtás,
 - jelzőrendszeres segítségnyújtás,
 - szociális étkeztetés,
 - családsegítés és gyermekjóléti szolgálat.

A képviselő-testület a szociális ellátásokról való gondoskodás során elsősorban az éves **költségvetési törvényben**, számára erre a célra biztosított **bevételi forrást** használja fel, mely elégtelensége esetén, a feladat ellátás biztonságát, folyamatosságát egyéb, **saját bevételei terhére** biztosítja.

Gyermek és ifjúsági feladatokról való gondoskodás

Az Önkormányzat Képviselő-testülete kiemelten kezeli a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat. A kapcsolódó szolgáltatások körében ellátandó feladatok:

- A kiskorúak családban való nevelése, veszélyeztetettségük kialakulásának megelőzése illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a képviselő-testület **helyi gyermekvédelmi ellátó** rendszert működtet, mely keretei között biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó pénzügyi és természetbeli ellátásokat, (CF: **MM**)
- A képviselő-testület évente **tájékoztodik** a családsegítő és gyermekjóléti tevékenység közszébe elért eredményeiről, problémáiról, szükség esetén **intézkedéseket tesz, kezdeményez**, (CF: **MM**)
- A képviselő-testület évente **értékeli** az önkormányzat gyermekvédelmi és gyámhatósági tevékenységét, (CF: **MM**)
- Az Önkormányzat a következő gyermekvédelmi szolgáltatásokat, ellátásokat biztosítja: (CF: **MM**)
 - családsegítő szolgálat és gyermekjóléti szolgálat (társuláson belül, intézményfenntartó társulásban),
 - rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
 - rendkívüli települési támogatás
 - gyermekétkeztetés,
 - iskolázási és tankönyvtámogatás,
 - Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszerben való részvétel.

A képviselő-testület a gyermekvédelmi ellátásokról való gondoskodás során elsősorban az éves **költségvetési törvényben**, számára erre a célra biztosított bevételi forrást használja fel, mely elégtelensége esetén, a feladat ellátás biztonságát, folyamatosságát egyéb, **saját bevételei terhére** biztosítja. A tankönyvtámogatás és iskolázási támogatás és a Bursa Hungarica Ösztöndíjpályázat

rendszerének működtetését az önkormányzat saját bevételei terhére, illetve az intézményi költségvetésén belül biztosítja.

Közösségi tér biztosítása, valamint a közművelődési tudományos művészeti tevékenység, és a sport támogatása

Az Önkormányzat a **közművelődés és kultúra tevékenységekkel** kapcsolatban az önkormányzati rendeletben, illetve a jogszabályokban előírt szolgáltatások biztosítása és a szolgáltatások színvonala emelése érdekében a következő feladatok ellátásának szükségességét fogalmazza meg:

- Felül kell vizsgálni a helyi **közművelődési rendeletet**. (CF: **MM**)
- A **könyvtári feladat-ellátási hely** működése során, törekedni kell az állami támogatás teljes körű, közművelődési feladat-ellátást szolgáló, közvetlen felhasználására, az ellátás fejlesztésére, **közösségi internet** hozzáférési lehetőség biztosítására. (CF: **MM**)
- A településen lehetőség szerint ösztönözni kell a **szabadidős- kulturális – és sport tevékenységet**. Ennek formái a különböző, éves terv szerint szervezett programok, (CF: **MM**.)
- A **közösségi szintérként is** funkcionáló **Kastélykert** szükség szerinti fejlesztését, **eszközellátottságát biztosítani** kell, ehhez azonban szükséges a meglévő vagyon megővésének képessége, (CF: **KM**.)

A feladat ellátást **saját forrásból, kistérségi forrásból, pályázati támogatásból** lehet finanszírozni.

A nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítésének biztosítása

Az Önkormányzat Képviselő-testülete a nemzetiségi ügyek ellátása körében eleget tesz a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvényben foglalt kötelezettségeinek, így különösen annak, hogy - a település nemzetiségi önkormányzatával kötött megállapodásban foglaltak szerint - biztosítja a működéséhez szükséges feltételeket. (CF: **MM**.)

Egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése

A Képviselő-testület az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése érdekében a **következő közszolgáltatásokat biztosítja**, illetve az **alábbi intézkedéseket** teszi a szolgáltatás színvonalának emelése érdekében:

- A Képviselő-testület, a Közös Hivatal és az egészségügyi, szociális ellátást végző intézmények, személyek **folyamatosan együttműködnek** egymással az egészséges életmód feltételeinek javítása érdekében. (A kölcsönös együttműködés tapasztalatairól a testület legalább évente egy alkalommal meghallgatja az intézményvezetők, illetve a hivatalvezető **tájékoztatóját**.) (CF: **MM**)
- **Támogatja** azokat a kezdeményezéseket, melyek az egészséges életmóddal, az egészségmegőréssel, az időskorúak problémájával, a hátrányos szociális helyzetbe került személyekkel kapcsolatos **felvilágosító, tájékoztató, segítő** tevékenységre irányulnak. (CF: **M**)

- Az egészséges életmód feltételeinek biztosítása érdekében ellátja a **helyi sporttevékenységgel** kapcsolatos feladatokat, melynek keretein belül biztosítja a mozgáshoz való **helyszínt**. (CF: **M**)
- Az egészséges életmód gyakorlásához, a szabadban történő kulturált időtöltés feltételeinek megteremtéséhez az Önkormányzat szabadidő parkként is funkcionáló **Kastélykert fenntartását, fejlesztését** biztosítja. (CF: **KM**)
- -A kulturális rendezvények sorába épüljenek be a **dohányzás-, alkohol-, drog-fogyasztással összefüggő prevenciós programok**. (CF: **MM**)

A feladatot az önkormányzat **saját forrásból** látja el.

4.6. Befektetés támogatási politika célkitűzései

Az Önkormányzat Képviselő-testülete a **befektetés támogatási politikai** célkitűzéseit a következők szerint határozza meg:

- A Képviselő-testület törekszik arra, hogy a befektetők számára a település **kedvező feltételeket** biztosítson. (CF: **MM**)
- Az Önkormányzat az **ipari területtel**, az infrastrukturális beruházásokkal szintén támogatja a befektetni szándékozót. (CF: **MM**)

5. A gazdasági program megvalósításának pénzügyi mérlege

5.1. Kiadások

A gazdasági program **egyes célkitűzései pénzkidadás nélkül**, míg más célok **jelentős költségek árán** valósíthatóak meg.

5.2. Bevételek

A gazdasági program egyes célkitűzéseinek megvalósításhoz a szokásos költségvetési forrásokon túl egyéb jelentős bevételek, elsősorban **pályázati források is szükségesek**, az előző pontban felsorolt beruházások jelentős része enélkül megvalósíthatatlan.

Mindenképpen figyelemmel kell lenni arra, hogy a beruházások nem egyszerre, hanem évek alatt valósulhatnak meg, de az **éventűli kötelezettségvállalások** meghatározzák, az éves döntési lehetőségeket.

A saját forrás és/vagy hitel részbeni kiváltására fedezetül szolgálhat az **EU-önerő alap**, mely támogatás igénybevételének szigorú feltételrendszere van.

A megfogalmazott célok eléréséhez **nagyfokú és eredményes pályázati tevékenységre** van szükség.

6. Összegzés

Szuhakálló községi önkormányzat 2015-2019 közötti gazdálkodási lehetőségeit, fejlesztési elképzeléseit egyértelműen **meghatározzák** az önkormányzat adottságai: a nagymértékű

központi támogatásoktól, a sikeres pályázati tevékenységtől való függés, a saját bevételek korlátozottsága.

Az önkormányzatnak törekednie kell a központi költségvetésen túli támogatásokon túli **bevételek növelésére, a kiadások mérséklésére.** Megfelelő kommunikációval, a **nyilvánosság bevonásával,** világos, korrekt képet kell adni, az önkormányzati döntések háttéréről, okairól és várt-várható hatásairól.

A gazdasági programban megfogalmazott célok, feladatok nagy része az éves költségvetések során végrehajthatók, az általános működési kiadások között fedezetük biztosítható.

Az **alapvető településüzemeltetési és közszolgáltatási** feladatokhoz kapcsolódó fejlesztési elképzelések, igények pályázati támogatás nélkül nem megvalósíthatók.

A 2015-2019 közötti időszakra megfogalmazott célok akár egy részének is teljesülése, sikeressé teheti az önkormányzati ciklusban végzett tevékenységet.

Szuhakálló, 2015. április 15.

Dávid István
polgármester

Mindenképpen megvalósítandó célfokozatok (jele: MM)

1. Fejlesztések, beruházások:

	Megnevezés	Forrás		
		saját	hitel	pályázat
1)	szennyvízcsatorna- hálózat kiépítése		+	+
2)	a belterületi utak, járdák folyamatos karbantartása, felújítása	+		+
3)	Csapadékvíz-elvezető rendszer karbantartása, egységesítése, kiépítése	+	+	+
4)	Kötelező- és alapfeladat-ellátást biztosító intézményi ingatlanok állagmegóvási, felújítási, fejlesztési munkálatait.	+		+

2. Település fenntartás, önkormányzati működés során jelentkező szolgáltató jellegű tevékenységek

	Megnevezés	Forrás		
		saját	hitel	pályázat
1)	Fel kell tüntetni az Önkormányzat honlapján a turisztikai lehetőségeket , valamint a Vállalkozói térképet , továbbá megjelenési lehetőséget kell biztosítani az idegenforgalommal foglalkozó vállalkozások számára is.	-	-	-
2)	Támogatni kell az idegenforgalom-, illetve a település látogatottságát, ismertségét segítő rendezvényeket , biztosítani kell a megfelelő média-nyilvánosságot	-		-
3)	Az idegenforgalmi megítélés szempontjából fontos közterületeken megfelelő pihenőhelyek kialakítása	+		
4)	Népszerűsíteni kell , illetve vonzóvá kell tenni a helyi ipari területet	-	-	-
5)	A helyi ipar, vállalkozások számára a településen kijelölt külön terület megtartása	-	-	-
6)	A hivatalos honlap fenntartása	-	-	-
7)	A helyi ipar, vállalkozások segítése	-	-	-
8)	A helyi gazdaság megerősödésének segítése	-	-	-
9)	Közzszolgáltatások megtartása, munkahelyek megőrzése	-	-	-
10)	Közfoglalkoztatást szervezése	-	-	-
11)	Együttműködés a munkaügyi szervezettel	-	-	-
12)	Köztéri építmények állagának megőrzése	-	-	-
13)	Közterületek gondozása, tisztán tartására	-	-	-
14)	Az Önkormányzat és a helyi Egyházközség közötti megállapodásban foglaltak teljesítése , az egyházi temető köztemetőként való használatára	-	-	-

15)	A közigazgatás tárgyi feltételeinek szinten tartása, javítása	-	-	-
16)	A helyi adóztatás által nyújtott bevételsszerzési lehetőségek felülvizsgálata , az dózás rendszerének folyamatos nyomon követése	-	-	-
17)	A pályázatok benyújthatósága érdekében a tervdokumentációk készíttetése	+		
18)	A pályázatok megírására és menedzselésére irányuló megbízás	+		
19)	A településfejlesztésbe a helyi lakosság bevonása, a nyilvánosság biztosítása	-	-	-
20)	A kommunális hulladék elszállításáról és ártalmatlanításáról való gondoskodás, a szelektív hulladékgyűjtés bevezetése, lomtalanítási akció szervezése	-	-	-
21)	Gondoskodás közutak téli síkosság-mentesítéséről és a hóeltakarításról .	-	-	-
22)	A tűzvédelmi előírásoknak megfelelés	-	-	-
23)	A közbiztonság növelését segítő programok, tájékoztatók szervezése	-	-	-
24)	A polgárőrség működésének támogatása	-	-	-
25)	Javaslatok, észrevételek megfogalmazása a rendőrség helyi munkájának hatékonyabbá tételére, a tudomására jutott, közbiztonságot veszélyeztető körülményekre való figyelem felhívás	-	-	-
26)	A köznevelési feladatellátás	-	-	-
27)	Intézkedések az óvoda kihasználtságának növelésére	-	-	-
28)	Az egészségügyi alapellátás biztosítása.	-	-	-
29)	Parlagfű elleni védekezés	-	-	-
30)	Az 1993. évi III. törvényben szabályozott rendszeres szociális ellátások biztosítása	-	-	-
31)	A helyi gyermekvédelmi ellátó rendszert működtetése	-	-	-
32)	A szabadidős- kulturális – és sport tevékenység szervezett formában való működtetése	-	-	-
33)	A nemzeti és etnikai kisebbségi jogok érvényesülésének biztosítása	-	-	-

A bevonandó forrásoknál azok kerültek megjelölésre, melyek a szokásos, éves költségvetésben tervezett költségeken túli kiadást igényelnek.